Nammo Lapua Oy
Toimitusjohtaja
Raimo Helasmäki

LAUSUNTO

4.6.2024

Nammo Lapua Oy:n lausunto aiheesta E-jatkokirjelmä EJ 6/2024 vp - E 52/2023 vp Euroopan puolustusteollinen strategia

Nammo Lapua Oy pitää hyvänä, että Euroopan Unionilla on puolustusteollinen strategia.

Euroopan Unionin toiminnassa painottuu merkittävänä tekijänä Ukrainan tukeminen ja läntisten demokratioiden puolustaminen taistelussa hyökkääjää vastaan, eli Venäjän hyökkäyssodan torjuminen.

Nammo Lapuan näkemyksen mukaan tässä puolustustarviketeollisuudella on ratkaiseva osuus. Edellä mainitusta johtuen EU:n aloite Puolustusteollinen strategian luomiseksi on merkittävä askel eteenpäin ja on hyvä, että se on yksi kolmesta valtioneuvoston pääprioriteeteista komission vuoden 2024 työohjelmassa. Nammo Lapua on kehittänyt ja kehittää edelleen tuotantokapasiteettejaan ja valmiuttaan, jotta Ukrainan tilanteen asettamiin haasteisiin voidaan vastata.

Nammo Lapua tukee strategian tavoitteita hankintojen kohdentumisesta eurooppalaiseen puolustusteollisuuteen. Nammo Lapuan mukaan kuitenkin teollisen kapasiteetin nostattamisessa on yksittäisillä valtioilla ratkaiseva osuus alkuvaiheessa, etenkin ennen kuin EU:n yhteinen ratkaisu on löytynyt. Valtioiden osuus olisi joko investointeihin osallistuminen tai tilauksien tekeminen. Unionin puolustustarvikkeiden yhteismarkkinoiden kehittämisessä Nammo Lapua painottaa avoimmuutta erityisesti suurten valtioiden kohdalla.

Nammo Lapua näkee strategiaan kuuluvan Euroopan puolustusteollisuus ohjelman (EDIP) asetusehdotuksen erittäin tärkeänä jatkuvuuden kannalta. Asetus jatkaa ja laajentaa vuonna 2023 hyväksytyn ammustuotantoasetuksen (ASAP) toimintaa. Tuotantokapasiteetin nostoa, erityisesti ammustuotannossa on jatkettava. Komission tavoite valmiustilassa olevista tuotantolaitoksista (ever-warm facilities) on Nammo Lapuan näkemyksen mukaan epärealistinen Euroopan tasolla.

Nammo Lapua kokee EDIS:n alle ehdotetut mekanismit tarpeelliseksi, mutta tuskin sellaisenaan toteutettaviksi, koska ne lisäävät byrokratiaa. Tosin SEAP:n alla todetulle yksinkertaistetulle hankintaprosessille olisi todellakin tarvetta. Toisaalta kauppamekanismin työkalupakissa mainittu keskitetty jatkuvasti päivittyvä listaus saatavilla olevista puolustustarvikkeista ja tuotantokapasiteetista Euroopassa on taas täysin epärealistinen.

Nammo Lapualla on tällä hetkellä käynnissä investoinnit, jotka ovat n. 1,5 kertaa yrityksen liikevaihto. Tästä Nammo rahoittaa itse 2/3 ja loppu jakaantuu EU:n ASAP-ohjelman, HVK:n sekä puolustusministeriön kesken. Nammo 155 hanke odottaa vielä valtion tukipäätöstä joko investointiin tai sitten tilauksina Ukrainaan.

Toimitusjohtaja Raimo Helasmäki